بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

معاونت تحقیقات و فناوری

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی قزوین

سیاست های ترجمان دانش دانشگاه علوم پزشکی قزوین

گروه اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی– کمیته ترجمان و تجاری سازی دانش

تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۰۴/۰۱

۱. مقدمه

با توجه به رسالت دانشگاه علوم پزشکی قزوین در تولید، توسعه و کاربرد دانش در حوزه سلامت، ضرورت دارد فرآیند ترجمان دانش به عنوان پلی میان پژوهش‌های علمی و بهره‌برداری عملی از آن‌ها در نظام سلامت، به صورت هدفمند و ساختاریافته دنبال شود. این سند با هدف تبیین سیاست‌های کلان ترجمان دانش در دانشگاه، تدوین و به تصویب رسیده است.

۲. مخاطبان

مخاطبان این سند شامل مجموعه‌ای از واحدهای اجرایی، پژوهشی و سیاست‌گذار در دانشگاه علوم پزشکی قزوین و همچنین ذینفعان حوزه سلامت هستند که هر یک نقشی مشخص در تحقق اهداف ترجمان دانش ایفا می‌کنند. در سطح مدیریتی، معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه اصلی‌ترین مخاطب و متولی اجرای این سند است و مسئولیت نظارت، پایش و هدایت فرآیندهای ترجمان دانش را بر عهده دارد. کمیته ترجمان و تجاری‌سازی دانش نیز به‌عنوان بازوی تخصصی معاونت، مسئول برنامه‌ریزی، هماهنگی، اجرا و بازنگری دوره‌ای سند بوده و نقش محوری در تحقق سیاست‌های مصوب دارد.

در سطح پژوهشی، مراکز تحقیقاتی تابعه معاونت تحقیقات و فناوری و گروه توسعه فناوری سلامت دانشگاه از مخاطبان مستقیم سند محسوب می‌شوند و موظف‌اند فعالیت‌های پژوهشی و فناورانه خود را در چارچوب سیاست‌های ترجمان دانش سامان‌دهی کنند. همچنین گروه‌های توسعه تحقیقات بالینی و کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی به‌عنوان نهادهای فعال در تولید دانش، ملزم به رعایت مفاد سند و مشارکت در اجرای آن هستند.

در سطح فردی، اعضای هیئت‌علمی، پژوهشگران و دانشجویان از مخاطبان کلیدی سند به شمار می‌روند؛ زیرا بخش عمده‌ای از فرآیند ترجمان دانش بر پایه تولید، تفسیر و ارائه یافته‌های پژوهشی توسط این گروه‌ها شکل می‌گیرد. سند با تأکید بر ارتقای ظرفیت این افراد، برگزاری دوره‌های آموزشی و فراهم‌سازی حمایت‌های لازم، نقش آنان را در تحقق ترجمان دانش تقویت می‌کند.

در نهایت، سند به گروه گسترده‌تری از ذینفعان حوزه سلامت شامل سیاست‌گذاران سلامت، مدیران اجرایی، صنعت، جامعه و بیماران نیز توجه دارد. این گروه‌ها به‌عنوان بهره‌برداران نهایی دانش ترجمان‌شده، در فرایند تصمیم‌سازی، توسعه فناوری، بهبود خدمات سلامت و ارتقای پیامدهای سلامت جامعه نقش‌آفرینی می‌کنند. از این رو، سند سیاستی ترجمان دانش دانشگاه علوم پزشکی قزوین با در نظر گرفتن نیازها و انتظارات این ذینفعان، چارچوبی برای تعامل مؤثر میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان دانش فراهم می‌سازد.

۳. تعاریف

- **ترجمان دانش:** مجموعه فرآیندهایی که منجر به تبدیل یافته‌های علمی به اقدامات، محصولات، خدمات یا سیاست‌های قابل اجرا در نظام سلامت می‌شود.
- **دانش قابل ترجمان:** یافته‌های پژوهشی معتبر، مبتنی بر شواهد، که قابلیت کاربرد در حل مسائل سلامت را دارند.
- **ذی‌نفعان ترجمان دانش:** شامل پژوهشگران، سیاست‌گذاران سلامت، مدیران اجرایی، صنعت، جامعه و بیماران.

۴. اهداف سیاستی

- نهادینه‌سازی فرآیند ترجمان دانش در چرخه پژوهش دانشگاه.
- ارتقاء ظرفیت اعضای هیئت علمی و پژوهشگران در ترجمان دانش.
- تسهیل ارتباط میان تولیدکنندگان دانش و بهره‌برداران آن.
- افزایش اثربخشی پژوهش‌ها در حل مسائل سلامت جامعه.
- حمایت از توسعه فناوری‌های سلامت و تجاری‌سازی دانش.

۵. اصول حاکم

- رعایت اخلاق حرفه‌ای و حقوق مالکیت فکری.
- اولویت‌دهی به نیازهای بومی و مسائل سلامت استان قزوین.
- شفافیت در فرآیندها و تصمیم‌گیری‌ها.
- ترویج فرهنگ نوآوری، کارآفرینی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی.
- حمایت از پژوهش‌های بین‌رشته‌ای و مبتنی بر شواهد.

۶. راهبردهای اجرایی

۶–۱ توسعه زیرساخت‌ها

- ایجاد کمیته ترجمان دانش در معاونت تحقیقات و فناوری.
- به روزرسانی سامانه پژوهان جهت تسهیل و بهبود ثبت و پیگیری محتواهای ترجمان دانش.
- تدوین دستورالعمل‌ها و فرآیندهای اجرایی ترجمان دانش.

۶–۲ توانمندسازی

- برگزاری دوره‌های آموزشی ترجمان دانش، تدوین خلاصه سیاستی و سایر محصولات ترجمان دانش.
- تهیه منابع آموزشی و راهنماهای عملی برای پژوهشگران.
- پشتیبانی دائمی پژوهشگران، دانشجویان و اعضای هیئت علمی در حوزه ترجمان دانش.

۶–۳ حمایت و تشویق

- تخصیص اعتبار ویژه به پروژه‌های دارای پتانسیل ترجمان دانش.
- اولویت‌دهی به ترجمان دانش در ارزیابی و رتبه‌بندی پژوهش‌ها.
- حمایت از انتشار محصولات ترجمان دانش در قالب خلاصه سیاستی، نشست خبری، پادکست و محتواهای چندرسانه ای.

۶–۴ ارتباط با ذی‌نفعان

- ایجاد سازوکار ارتباط مستمر با وزارت بهداشت، دانشگاه‌های همکار، صنعت و جامعه.
- مشارکت در تدوین سیاست‌های سلامت مبتنی بر شواهد.
- برگزاری نشست‌های هم‌اندیشی با بهره‌برداران دانش.

۶–۵ پایش و ارزیابی

- طراحی شاخص‌های عملکردی ترجمان دانش در دانشگاه.
- تهیه گزارش‌های سالانه از وضعیت ترجمان دانش.
- ارزیابی اثربخشی اقدامات ترجمان دانش در بهبود رتبه‌ی ارزشیابی ها.

۷. ساختار اجرایی

ساختارهای اجرایی زیر مجموعه معاونت تحقیقات وفناوری که در پیشبرد اهداف ترجمان فعالیت دارند به شرح زیر است.

- کمیته ترجمان دانش
- مراکز تحقیقات تابعه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه
- گروه توسعه فناوری سلامت دانشگاه

۸. ضمانت اجرا

این سند پس از تصویب در شورای پژوهشی دانشگاه، لازم‌الاجرا بوده و مراکز تحقیقاتی، گروه توسعه فناوری های سلامت، گروه های توسعه تحقیقات بالینی و کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی موظف به رعایت مفاد آن می‌باشند. پایش اجرای این سیاست بر عهده معاونت تحقیقات و فناوری خواهد بود.

۹. بازنگری سند

این سند هر دو سال یک‌بار توسط کمیته ترجمان و تجاری سازی دانش و با مشارکت سایر ذینفعان بازنگری و به‌روزرسانی خواهد شد.